

Tomasz Pudłocki, *Münnich Adam Włodzimierz (1883–1965)* [w:] Tekstowa kartoteka osobowa przemysłań, pod red. Anny Siciak, na stronie Przemyskiej Biblioteki Publicznej; zob. także Tomasz Pudłocki, *Münnich Adam Włodzimierz (1883–1965)* [w:] *Słownik biograficzny twórców oświaty i kultury XIX i XX wieku Polski południowo-wschodniej*, pod red. Andrzeja Meissnera, Kazimierza Szmyda, Rzeszów 2011 s. 289-290

Münnich Adam Włodzimierz (1883–1965), nauczyciel gimnazjalny, publicysta i krytyk artystyczny

Ur. 13 lutego 1883 r. w Krakowie jako syn Władysława Aleksandra i Modesty z Bujnowskich. Po ukończeniu szkoły ludowej w Jaśle i Gimnazjum św. Anny w Krakowie, gdzie uczył się w latach 1893/94–1900/01, studiował na Wydz. Filozoficznym UJ filologię polską jako przedmiot główny i filologię klasyczną – dodatkowo. Po uzyskaniu absolutorium 12 X 1905 r., w r. szk. 1905/1906 odbywał roczną praktykę nauczycielską w III Gimnazjum w Krakowie. Dn. 27 XI 1907 r. złożył egzamin nauczycielski przed Krakowską Komisją Egzaminacyjną. Dn. 31 VII 1907 został mianowany zastępcą nauczyciela w I Gimnazjum w Tarnowie, a 25 I 1908 r. prowizorycznym nauczycielem w I Gimnazjum w Przemyślu, gdzie szybko uzyskał tytuł profesora. Z jego inicjatywy uczniowie 21 V 1913 r. wystawili w jego reżyserii *Króla Edypa* Sofoklesa, a 27 V 1914 r. *Ajasa* Sofoklesa. Kierował też Bratnią Pomocą uczniów, a w latach I wojny światowej organizował na szeroka skalę akcję pomocy materialnej dla młodzieży. W r. szk. 1915/16 uczył w Krajowej Szkole Kupieckiej w Przemyślu.

W Przemyślu zaangażował się w prace miejscowego Koła TNSW, PTG „Sokół”, Koła TSL im. H. Sienkiewicza, którego był sekretarzem, Organizacji Polskiego Miasta Przemyśla. Był też wieloletnim reżyserem Polskiego Towarzystwa Dramatycznego im. A. Fredry, aktorem i i członkiem Komisji Rewizyjnej. Członek redakcji „Echa Przemyskiego”, gdzie zamieszczał recenzje teatralne. W 1914 r. brał czynny udział w tworzeniu Legionów Ziemi Przemyskiej, a jesienią 1918 r. został powołany do Rady Narodowej i podczas zajęcia miasta przez Ukraińców pracował nad organizacją obrony Przemyśla, za co otrzymał odznaczenie „Gwiazda Przemyśla”. W r. 1920 zorganizował i prowadził „Teatr Żołnierski” przy wojskowym szpitalu okręgowym w Przemyślu.

Od 1 IX 1920 r. pracował w Państwowym Gimnazjum Klasycznym i Humanistycznym (później im. M. Kopernika) w Toruniu. Dekretem MWRiOP z dn. 27 VIII 1932 r. przeniesiono go w stan nieczynny, a po pół roku w stan spoczynku. W szkole prowadził Kółko Literackie i teatr szkolny, którego był kierownikiem i reżyserem; jako znawca twórczości S. Przybyszewskiego reprezentował szkołę podczas uroczystości pogrzebowych pisarza. Przez szereg lat prowadził wakacyjne kursy polonistyczne dla nauczycieli szkół powszechnych, organizował kursy dla oficerów DOK VIII w Toruniu, wykładał literaturę w Oficerskiej Szkole Marynarki Wojennej w Toruniu. Jako emeryt przeniósł się wraz z rodziną do Poznania, gdzie w okresie 20 VIII 1933–30 VI 1936 uczył w Prywatnym Gimnazjum Żeńskim im. Królowej Jadwigi. Z Poznania przeprowadził się do Katowic, gdzie od 1 X 1937 r. aż do wybuchu II wojny światowej wykładał literaturę polską w Państwowej

Szkole Górniczej. Po zajęciu Śląska przez Niemców został 11 II 1940 r. aresztowany i uwięziony w Katowicach, skąd 14 IV wywieziono go do obozu koncentracyjnego w Dachau, a stamtąd 1 VIII do Mauthausen-Gusen, gdzie pracował w kamieniołomach. Zwolniony 23 I 1941 r. dzięki wstawiennictwu włoskiej rodziny królewskiej, wrócił do Katowic i pracował w fabryce żarówek „Helios”. Po wyzwoleniu zajął się organizacją szkół średnich jako zastępca naczelnika Wydziału II i wizytator w KOS Śląskiego, uruchamiając m.in. 22 XI 1945 r. w Katowicach-Ligocie Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne, którego był dyrektorem do 31.08.1948 r., kiedy przeniesiono go w stan spoczynku.

W latach 1923–1929 był prezesem Okręgu Pomorskiego i członkiem Zarządu Głównego TNSW. Był zastępcą przewodniczącego Koła Przyjaciół Harcerzy; działał w Komitecie Niesienia Pomocy Macierzy Szkolnej w Gdańsku, Komitecie Miłośników Sceny Narodowej w Toruniu i Komitecie Pomocy Teatrowi w Toruniu. Członek Tow. Naukowego w Toruniu i współpracownik Instytutu Bałtyckiego. W Katowicach był prezesem Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych na Okręg Katowicki i współpracował z Komisją Historyczno-Literacką Instytutu Śląskiego.

Był autorem licznych artykułów, recenzji, sprawozdań literackich i szkolnych w prasie pomorskiej, poznańskiej, warszawskiej i lubelskiej, a także w „Myśli Narodowej”, „Ruchu Literackim”, „Tygodniku Ilustrowanym” i in. Był także popularyzatorem wiadomości dotyczących dziejów Pomorza, wygłaszając na ten temat pogadanki w Polskim Radiu.

W małżeństwie z Jadwigą Dobrzańską miał córkę Helenę (zm. w wieku 11 lat) i Marię zamężną Tomaszewską.

Bibliografia: AP w Przemyślu, zesp. nr 387, sygn. 192; Przybyszewski K., *Adam Münnich (1889-1965), nauczyciel gimnazjalny, publicysta i krytyk artystyczny w przedwojennym Toruniu*, „Rocznik Toruński” 1994, t. 22 s.107-142; Felczyński Z., *„Fredreum” i inne teatru przemyskie w latach 1696–1960*, Kraków 1966, s. 90-150; *Jednodniówka wydana dn.18.12.1920 r. w Dziesiątą Rocznicę istnienia Polskiego Towarzystwa Dramatycznego im. Aleksandra Fredry w Przemyślu*, Przemyśl 1920.